EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.9.2021
COM(2021) 598 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Uppdatering av den förstärkta övervakningen – Grekland, september 2021

{SWD(2021) 273 final}

BAKGRUND

Den ekonomiska utvecklingen och den ekonomiska politiken i Grekland övervakas inom ramen för den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken och inom ramen för den förstärkta övervakningen i enlighet med artiklarna 2 och 3 i förordning (EU) nr 472/2013([1]). Den förstärkta övervakningen av Grekland ([2]) vittnar om att Grekland måste fortsätta att vidta åtgärder för att komma till rätta med befintliga eller potentiella källor till ekonomiska och finansiella svårigheter och samtidigt genomföra strukturreformer som underbygger en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt.

Den förstärkta övervakningen ger en heltäckande ram för övervakning av den ekonomiska utvecklingen och den politik som behövs för att uppnå en hållbar ekonomisk återhämtning. Den gör det möjligt att regelbundet bedöma den senaste ekonomiska och finansiella utvecklingen i Grekland, övervaka villkoren för statens upplåning och uppdatera skuldhållbarhetsanalysen. Den förstärkta övervakningen utgör även en ram för bedömningen av Greklands allmänna åtagande vid Eurogruppens möte den 22 juni 2018 om att fortsätta och slutföra de reformer som antagits i programmet under Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) samt stå fast vid de mål om viktiga reformer som antagits inom ramen för programmen för ekonomiskt bistånd. Genom den förstärkta övervakningen bevakas att de särskilda åtagandena om att slutföra de viktiga strukturreformer som inleddes inom ramen för programmet inom sex nyckelområden fullgörs inom de överenskomna tidsfristerna fram till mitten av 2022, dvs. när det gäller i) finanspolitikens inriktning och ramverk, ii) social välfärd, iii) finansiell stabilitet, iv) arbets- och produktmarknader, v) Hellenic Corporation of Assets and Participations och privatiseringar, och vi) modernisering av den offentliga förvaltningen ([3]).

Detta är den elfte rapporten om förstärkt övervakning av Grekland. Rapporten bygger på resultaten av ett övervakningsuppdrag som genomfördes på distans den 15 juli 2021 och en regelbunden dialog med myndigheterna. Övervakningsuppdraget genomfördes av Europeiska kommissionen i samverkan med Europeiska centralbanken ([4]). Internationella valutafonden deltog inom ramen för sin övervakning efter programperiodens slut, medan Europeiska stabilitetsmekanismen deltog inom ramen för sitt system för tidig varning och i linje med samförståndsavtalet av den 27 april 2018 om arbetsförbindelser mellan Europeiska kommissionen och Europeiska stabilitetsmekanismen. Den aktuella rapporten bedömer Greklands fullgörande av åtaganden gentemot Eurogruppen om slutförande av reformer fram

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet (EUT L 140, 27.5.2013, s. 1).

([2]) Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/1279 av den 28 juli 2021 om förlängning av förstärkt övervakning för Grekland.

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

([4]) ECB:s personal deltog i detta granskningsuppdrag i enlighet med ECB:s befogenheter och tillhandahöll således sakkunskap om politik för den finansiella sektorn och makroekonomiskt kritiska frågor, såsom samlade finanspolitiska mål, hållbarhet och finansieringsbehov. Granskningsuppdraget föregicks av ett tekniskt övervakningsuppdrag, som även det genomfördes på distans under perioden 1–7 juli 2021.

till halvårsskiftet 2020. Rapporten är inte kopplad till tillkännagivandet av nästa uppsättning politikberoende skuldåtgärder som – enligt överenskommelsen om att så ska ske vartannat år – kan införas på grundval av den tolfte rapporten. Den tolfte rapporten förväntas offentliggöras i november.

De åtaganden som Grekland gjorde gentemot Eurogruppens partner i juni 2018, som ligger till grund för frigörandet av ytterligare skuldlättnadsåtgärder, fastställdes fram till mitten av 2022 och Grekland har därmed gått in i det sista året för detta arrangemang. Många åtaganden har visserligen fullgjorts, men uppdraget syftade till att klargöra omfattningen av de utestående reformåtagandena för att säkerställa att de fullgörs i tid.

SAMLAD BEDÖMNING

Ekonomin visar tecken på en tidigare än väntad återhämtning, trots att öppnandet inleddes senare än planerat. Efter den stora nedgången på 8,2 % under 2020 ökade real BNP med 4,5 % och 3,4 % på kvartalsbasis under första respektive andra kvartalet 2021, till följd av investeringar och lageruppbyggnad. Enligt kommissionens interimsprognos från sommaren 2021 beräknas BNP öka med 4,3 % under 2021 och med 6,0 % under 2022, med beaktande av investeringsinsatserna genom planen för återhämtning och resiliens samt de finanspolitiska stimulansåtgärderna från regeringens stödåtgärder. Finanspolitiken förblir ackommoderande, eftersom myndigheterna fortsätter att ge riktat och tillfälligt stöd till ekonomin, bland annat som svar på de katastrofala bränder som drabbade landet i augusti. Sysselsättningsfrämjande åtgärder, vilka främst stöds genom EU-instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (Sure), fortsatte att bära upp arbetsmarknaden och stödde, tillsammans med lättnader i hälso- och sjukvårdsrestriktionerna och omstarten av turistsäsongen, ytterligare en minskning av arbetslösheten till 15,9 % under det andra kvartalet 2021 jämfört med 17,1 % under det andra kvartalet 2020. Vaccinationskampanjen fortskrider. Osäkerheten kring utsikterna är dock fortfarande hög, särskilt i samband med uppgången av antalet covid-19-fall under sommaren till följd av spridningen av nya varianter av coronaviruset.

Den nyligen antagna planen för återhämtning och resiliens kommer att spela en viktig roll för att hjälpa Grekland att gå starkare ur covid-19-pandemin. Greklands plan för återhämtning och resiliens var bland de första planer som formellt godkändes av rådet den 13 juli, efter en positiv bedömning av Europeiska kommissionen den 17 juni. Grekland mottog den 9 augusti en utbetalning på 3,96 miljarder euro i förfinansiering. Planen, som innehåller åtgärder för att mobilisera 17,8 miljarder euro i bidrag och 12,7 miljarder euro i lån, utgör en betydande insats från Greklands sida för att hantera de utmaningar landet står inför. Den omfattar många klimatrelevanta investeringar och kommer att ge en skjuts åt digitaliseringen och ett stort antal reformer som bygger på tidigare och pågående insatser. Grekland var också den första medlemsstaten att slutföra sitt partnerskapsavtal för programperioden 2021–2027. I partnerskapsavtalet, som kommissionen antog den 29 juli 2021, anges den strategiska riktningen för att ta i bruk över 21 miljarder euro i investeringar för att stödja Greklands ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning.

Genomförandet av reformer fortsatte i god takt inom ett antal politikområden och ett antal särskilda politiska åtaganden slutfördes under den innevarande rapporteringsperioden. Framför allt kan följande lyftas fram:

- Betydande och väsentliga framsteg har gjorts när det gäller **privatiseringar**, särskilt genom att avsluta transaktionen avseende det ikoniska Hellinikon-projektet och genom att välja en investerare i Egnatia-koncessionen och den transaktion som genomförs för det offentliga gasbolaget (Public Gas Corporation – DEPA Infrastructure). Arbetet i **Hellenic Corporation of Assets and Participations** går framåt när det gäller att förbereda uppdateringen av dess strategiska plan och avtalet om åtaganden för Athens Urban Transport Organisation.

- Den kompletterande löneskalan för den **oberoende myndigheten för offentliga intäkter**, som antogs i samband med den tionde rapporten, har framgångsrikt införts för en betydande andel av dess personal och fullbordade därmed åtagandet på området skatteförvaltning.

- Trots stora förseningar i anbudsförfarandet undertecknades nyligen kontraktet om ett fullständigt införande av det relevanta it-systemet för att stödja **regelverket för investeringslicensiering**, vilket innebar att detta särskilda åtagande uppfylldes.

- Kontraktet för utveckling av den **nationella plattformen för kodifiering och reform av Greklands lagstiftning** har tilldelats, vilket i praktiken avslutar detta särskilda åtagande. Kontraktet har en lång genomförandefas på 36 månader och finansieras av EU genom den nationella strategiska referensramen.

Framstegen fortsatte också på andra områden som omfattas av särskilda åtaganden och myndigheterna åtog sig att säkerställa genomförandet av dem enligt överenskomna tidsfrister. Närmare bestämt gäller följande:

- It-systemet för ett integrerat uppbördssystem för **skatteförvaltningen**, ett särskilt åtagande med tidsfrist till mitten av 2021, befinner sig i en testfas och det slutliga systemet förväntas vara infört i slutet av 2021, vilket i stort sett är i linje med förväntningarna i den tionde rapporten.

- På hälso- och sjukvårdsområdet fortskrider, efter förseningar på grund av pandemin, nu indrivningen av **återkrav**, dvs. utgifter över det lagstiftade gränsvärdet för de offentliga utgifterna för läkemedel och andra hälso- och sjukvårdstjänster som ska återbetalas av vårdgivare, i stort sett enligt tidsplanen. Myndigheterna gör framsteg med antagandet av primärlagstiftning om inrättande av ett system för personlig assistans för personer med **funktionsnedsättning**, som bygger på en ny funktionsförmågebaserad bedömning av funktionsnedsättning, med sekundärlagstiftning som kommer att följa i slutet av året.

- När det gäller företags- och investeringsklimatet, och i enlighet med den lagstiftning som antogs i april 2021, antog myndigheterna ytterligare primärlagstiftning i juni 2021 för att reformera **licensieringen av ekonomisk verksamhet** inom alla överenskomna sektorer. Detta tillvägagångssätt välkomnas. Myndigheterna uppmanas dock att påskynda antagandet av de ministerdekret som krävs för att genomföra lagarna från april och juni, vilket är nödvändigt för att de nya bestämmelserna ska kunna tillämpas fullt ut. Genomförandet av färdplanen för slutförandet av **fastighetsregisterprojektet** fortskrider på ett tillfredsställande sätt, med måttliga förseningar i ratificeringen av skogskartor. EU-institutionerna välkomnar att myndigheterna har antagit en ny fastighetsregisterlag som syftar till

att påskynda kartläggningen av fastighetsregistret och förfarandena för överföring av egendom. Efter den nyliga arbetsmarknadsreformen väntas myndigheterna lägga fram ett första utkast till en ny arbetslagstiftning i början av 2022, för att öka rättssäkerheten och förbättra åtkomsten till lagstiftning genom **rättslig kodifiering**.

- På det **rättsliga** området gjorde myndigheterna goda framsteg avseende det särskilda åtagandet om elektronisk inlämning under föreliggande rapporteringsperiod. Greklands plan för återhämtning och resiliens innehåller en rad välkomna uppföljningsåtgärder för att fullfölja och bredda målen i denna reform.

- När det gäller **korruptionsbekämpning** har myndigheterna lagt fram åtgärder för att från och med april 2022 gradvis hantera de återstående rekommendationerna från Gruppen av stater mot korruption (Greco), som är ett särskilt åtagande.

- [Myndigheterna gick vidare med översiktsplanen för utvecklingen av **Olympic Athletic Centre** (OAKA). Ytterligare arbete kommer att krävas för att säkerställa att förvaltningsplanerna för platsen garanterar dess långsiktiga finansiella hållbarhet.

Myndigheterna gick framåt med ett antal bredare strukturreformer som inleddes i samband med den förstärkta övervakningen. Framför allt kan följande lyftas fram:

- En ny övergripande lag om **skolutbildning** antogs i parlamentet i augusti 2021 och kommer att tillämpas under det innevarande läsåret 2021–22. Denna reform för med sig ett antal viktiga innovationer vad gäller skolors självstyre, organisatoriska förändringar och utvärdering av lärare.

- Myndigheterna utarbetade en detaljerad handlingsplan, med tekniskt stöd från Europeiska kommissionen, för att stärka **anställningsprocessen för offentliganställda**. Genomförandet av planen kommer att övervakas inom ramen för Greklands plan för återhämtning och resiliens.

- Myndigheterna antog en ny nationell **offentlig upphandlingsstrategi** för 2021–2025 med huvudinitiativ som inbegriper digitalisering av de offentliga upphandlingsprocesserna, införande av moderna verktyg och e-tjänster och förbättringar av styrnings- och kontrollregelverk.

- Sist men inte minst fortsätter myndigheterna att göra stadiga framsteg när det gäller **e-förvaltning**, särskilt när det gäller den pågående utvecklingen av portalen gov.gr och säkerställandet av robustheten i offentliga system. Åtgärderna på detta område kommer också att få stöd inom ramen för Greklands fond för återhämtning och resiliens.

På vissa områden har framstegen gått långsammare än vad som väntades i den tionde rapporten. Det kan konstateras att **regleringen av utestående fordringar** fortfarande släpar efter. Den totala mängden obetalda förfallna skulder uppgick till cirka 900 miljoner euro, vilket överskred det övergripande målet i slutet av juli (cirka 500 miljoner euro) med nästan 80 %. Denna betydande avvikelse väcker farhågor, särskilt med tanke på den omfattande omvärdering av indrivningsmålen som gjordes i samband med den tionde rapporten. Den

nuvarande förseningen gör att målet att väsentligt minska stocken av andra eftersläpande skulder än pensionsskulder, vilket skulle ha skett i juni 2021, blir svårt att uppnå också i slutet av september. Myndigheterna uppmanas att påskynda genomförandet av alla åtgärder som underlättar regleringen av utestående fordringar och förhindrar ackumulering av nya, för att undvika framtida avvikelser från de överenskomna målen. Det är dock uppmuntrande att genomförandet av den grekiska revisionsrättens rekommendationer om reglering av utestående fordringar fortsätter som planerat och att myndigheterna har identifierat förslag till förenkling av vissa skatteförfaranden, där merparten av dem ska antas senast i oktober och december 2021. Myndigheterna har överlag gjort betydande framsteg med **reformen av regelverket för inspektion**, men den sista återstående delen av de prioriterade områden som omfattas av förstärkt övervakning, nämligen primärlagstiftning och genomförandedekret för inspektioner på miljöskyddsområdet, har drabbats av förseningar på grund av pågående mer omfattande miljöreformer med avseende på den tidslinje för maj 2021 som väntades i den tionde rapporten. Myndigheterna åtog sig att fullborda inspektionsreformen senast i slutet av oktober 2021. På det **rättsliga** området framskrider arbetet med inrättandet av JustStat-enheterna långsammare än väntat och inbjudan att lämna anbud för det integrerade ärendehanteringssystemet för civil- och straffrättsliga mål och ärenden har ännu inte inletts. Efter antagandet av ett antal viktiga utbildningslagar under 2021 förväntas lagen om **högre utbildning** nu antas i slutet av 2021, vilket är något senare än planerat. På **hälso- och sjukvårdsområdet** pågår centraliserade hälso- och sjukvårdsupphandlingar, men det pågående antagandet av det nya rättsliga regelverket för National Centralised Health Procurement Authority (Ekapy) kommer att ingå först i nästa översyn. Översynen av primärvårdslagstiftningen fortskrider, även om viktiga inslag som grindvaktning och obligatorisk patientregistrering fortfarande håller på att definieras och framsteg har också gjorts i fråga om anställning av nya allmänläkare. Myndigheterna åtog sig att färdigställa utkastet och lägga fram det för offentligt samråd i mitten av oktober.

Pandemins inverkan på finanssektorn har hittills varit måttlig tack vare de åtgärder som vidtagits av de grekiska myndigheterna och på euroområdesnivå. Genomförandet av överenskomna politiska åtgärder har återupptagits, men framstegen är på det hela taget långsammare än väntat. Andelen nödlidande lån under första kvartalet 2021 låg kvar på 30 %, på samma nivå som i slutet av 2020, men trenden med en kontinuerlig förbättring förväntas åter få fart under de kommande kvartalen till följd av ytterligare betydande värdepapperiseringar inom Herculesprogrammet. De första tecknen på användningen av de nya **insolvensreglerna** som genomfördes i samband med den tionde rapporten är uppmuntrande, men det är för tidigt att bedöma det nya regelverkets effektivitet. Koncessionsförfarandet för inrättandet av enheten för försäljning och återleasing för utsatta gäldenärer har försenats ytterligare, och förväntas inte ske innan mitten av 2022, dock utan att det påverkar andra delar av insolvensregelverket. Handläggningen av **eftersläpande ärenden som rör insolventa hushåll**, ett särskilt åtagande med tidsfrist i slutet av 2021, har återupptagits, men kommer sannolikt att ta längre tid än väntat på grund av flera månaders betalningsinställelser i samband med pandemin och en låg handläggningskapacitet i ett antal domstolar. När det gäller genomförandet av **e-auktioner** och andra verkställighetsförfaranden kommer de välkomna och viktiga steg som ingår i det reviderade (utkastet till) civilprocesslagen att träda i kraft den 1 januari 2022, vilket är senare än väntat och olyckligt med tanke på de tidigare garantierna om att lagen skulle träda i kraft i mitten av september 2021. Myndigheterna har vidtagit ytterligare åtgärder för att öka effektiviteten i vissa förfarandeaspekter av e-auktioner under 2022. Förseningarna i **regleringen av eftersläpningen av åberopade statliga garantier** har fortsatt under andra kvartalet 2021, vilket har lett till en nedrevidering av regleringsmålet för 2021. Nya uppgifter gav

uppmuntrande tecken på en snabbare utveckling, men det är fortfarande svårt att nå de reviderade målen. EU-institutionerna välkomnar antagandet av den sekundärlagstiftning som är nödvändig för att säkerställa att **regelverket för uppskjutna skattekrediter** tillämpas fullt ut i juli 2021, för att möjliggöra användning av uppskjutna skattekrediter vid bankförluster och att relevant primärrätt kommer att ändras inom kort för att ytterligare underlätta värdepapperiseringar och försäljning av nödlidande lån.

Myndigheterna indikerade att fullbordandet av ett antal särskilda åtaganden och andra viktiga reformer ligger inom räckhåll i tid för den tolfte rapporten. Närmare bestämt gäller följande:

- När det gäller finanspolitiska strukturreformer är genomförandet av den första nivån i den funktionella klassificeringen, som utgör ett särskilt åtagande med tidsfrist i mitten av 2021 när det gäller **kontoplaner**, på väg att slutföras i tid inför antagandet av 2022 års budget. It-systemet för ett integrerat uppbördssystem, ett särskilt åtagande med tidsfrist i mitten av 2021 på området **skatteförvaltning**, befinner sig i en testfas i syfte att bli fullt operativt senast i slutet av oktober 2021. Lagstiftning väntas i november 2021 för att genomföra en omfattande reform för 2022 vad avser Enfia-fastighetsskatten där den bredare skattebasen tillhandahålls genom de nya marknadsrelaterade fastighetsvärdena, som är ett särskilt åtagande.

- På området **energi** har man kommit överens med myndigheterna om en antitruståtgärd. Ett framgångsrikt genomförande av detta, genom antagande av relevanta reglerings- och företagsåtgärder, kommer att komplettera detta särskilda åtagande.

- Det särskilda åtagandet att färdigställa det integrerade personalförvaltningssystemet för den **offentliga förvaltningen** väntas också avslutas i oktober 2021, efter det nyliga fullbordandet av sammanlänkningen mellan uppgifter om varje arbetstagare som samlats in genom en kartläggning av offentliga tjänstemän, den gemensamma utbetalningsmyndigheten och personalavdelningen. Myndigheterna har också slutfört bedömningen av befintliga kategorier av tillfälligt anställda och åtagit sig att fastställa ett årligt tak för tillfälligt anställda senast i oktober 2021, som ska tillämpas från och med 2022. EU:s institutioner uppmuntrade myndigheterna att fullborda processen för att snarast möjligt utnämna en förvaltningschef för utbildning.

- Trots mindre förseningar framskrider myndigheterna väl i att omsätta **strategiska pipelineprojekt** och **projektberedningsfonden,** vilka båda kommer att spela en avgörande roll i genomförandet av Greklands plan för återhämtning och resiliens. Enheterna förväntas vara fullt operativa vid tidpunkten för den tolfte rapporten, inklusive det första utvecklingsprogrammet för kontrakt av strategisk betydelse och ett anbudsförfarande för ramavtal för konsulter för projekt som ska förberedas genom projektberedelsefonden. Myndigheterna förväntas också fullborda antagandet av resterande sekundärlagstiftning som identifierats som avgörande för att omsätta den nya lagen om **offentlig upphandling** i handling, som gjort stadiga framsteg under de senaste månaderna.

- Diskussioner har inletts om framtiden för **Greklands finansiella stabilitetsfond**, som är ett särskilt åtagande. En lagändring som rör fondens varaktighet, styrning, avyttringsstrategi och särskilda rättigheter förväntas antas senast i oktober 2021. Det kan konstateras att utnämningen till tjänsten som fondens vice verkställande direktör

har försenats. Det är väsentligt att fortsätta att bevara fondens oberoende och respektera urvalsprocessen såsom den anges i lag.

På det stora hela dras i denna rapport slutsatsen att Grekland har vidtagit nödvändiga åtgärder för att fullgöra de särskilda åtagandena inom tidsfristen, trots de utmanande förhållanden som pandemin har orsakat. Myndigheterna genomförde särskilda åtaganden på olika områden, också privatiseringar, vilka förbättrat företagsvillkoren och skatteförvaltningen, samtidigt som man gick framåt med bredare strukturreformer, bland annat skolutbildning och offentlig förvaltning. EU:s institutioner välkomnar det nära och konstruktiva samarbetet på samtliga områden och uppmanar myndigheterna att fortsätta på den inslagna vägen och, när så krävs, intensifiera insatserna för att få bukt med de förseningar som delvis har orsakats av pandemin, i synnerhet när det gäller reformer av finanssektorn och regleringen av utestående fordringar.

MAKROEKONOMISK UTVECKLING

Efter den stora nedgången på 8,2 % under 2020 började den grekiska ekonomin att återhämta sig under årets första hälft. Real BNP ökade med 4,5 % och 3,4 % på kvartalsbasis (säsongskorrigerad) under första respektive andra kvartalet 2021, till följd av investeringar och lageruppbyggnad. Konsumentprisökningarna ökade under sommaren och nådde 1,2 % i augusti, efter flera månaders nedgång. Utvecklingen under första halvåret, även om den i viss mån skiljer sig från det globala inflationstryck som observerats i andra medlemsstater, beror främst på effekterna av sänkningar av mervärdesskatten på priserna på tjänster. Sysselsättningsfrämjande åtgärder fortsatte att bära upp arbetsmarknaden, trots den stora ekonomiska störning som pandemin orsakat. Det beräknas att under 2020 gavs cirka 1,5 miljoner arbetstagare i över 200 000 verksamheter stöd i form av sysselsättningsåtgärder som finansierades genom EU-instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (Sure), medan över 600 000 arbetstagare kan komma att få stöd genom instrumentet under 2021. Arbetslösheten under årets andra kvartal 2021 minskade till 15,9 %, dvs. 0,4 procentenheter under nivån för det första kvartalet och över 1 procentenhet jämfört med ett år tidigare, eftersom uppmjukningen av hälso- och sjukvårdsrestriktionerna och återstarten av turistsäsongen har påskyndat skapandet av arbetstillfällen. Trots detta ökade ungdomsarbetslösheten från 32,8 % under det första kvartalet 2020 till 41,7 % under det första kvartalet 2021 (senast tillgängliga uppgifter). Ledande indikatorer från informationssystemet Ergani pekar på en ytterligare ökning av sysselsättningen under sommarmånaderna, vilket tyder på en potentiell minskning av arbetslöshetsnivån för det följande kvartalet. Samtidigt fortskrider vaccinationskampanjen. Den senaste tidens uppgång i antalet sjukdomsfall under sommarperioden till följd av framväxten av den nya deltavarianten har dock väckt farhågor.

Enligt kommissionens interimsprognos från sommaren 2021 beräknas BNP öka med 4,3 % 2021 och med 6,0 % 2022. Tillväxten förväntas vara inhemskt driven under 2021, som en följd av investeringsstimulansen från planen för återhämtning och resiliens, samt finanspolitiska stimulanser från regeringens stödåtgärder. Medan de internationella turistankomsterna återhämtade sig, beräknas en betydande del av förlusterna av turistintäkterna jämfört med sommarsäsongen 2019, särskilt i augusti, ligga kvar under 2019 års nivåer. Varuexporten förväntas behålla sin positiva utveckling, tack vare sin anmärkningsvärda resiliens under pandemiperioden. Den totala inflationen beräknas uppgå till -0,4 % för 2021 och 0,5 % för 2022.

Greklands nyligen antagna plan för återhämtning och resiliens ska stärka de privata och offentliga investeringarna framöver. Genom att genomföra strategiska investeringar på områdena grön omställning, digital omställning, hållbar tillväxt för alla samt andra tillväxtfrämjande åtgärder förväntas planen stödja den ekonomiska återhämtningen. Enligt kommissionens senaste simuleringar förväntas BNP-nivån öka med 2,1–3,3 % fram till 2026, tack vare den kombinerade effekten från bidrags- och lånedelen. Sådana simuleringar omfattar inte eventuella positiva effekter av de strukturreformer som planeras i planen, vilka skulle kunna vara betydande. Tillväxten kommer också att stödjas av EU:s nya finansieringscykel.

Osäkerheten kring prognosen är fortfarande stor. Särskilt när det gäller turistnäringens återhämtning kommer framstegen i att bekämpa pandemin, både på nationell och internationell nivå, att vara en avgörande faktor. Öppnandet av turismen i början av maj gav en skjuts åt sektorn. Effekterna av detta uppvägdes dock delvis av den sena uppmjukningen av reserestriktionerna från viktiga ursprungsländer. Osäkerheten gäller också hur snabbt den privata sektorn kan återhämta sig efter det att stödåtgärderna har upphört att gälla. Därför måste utfasningen av dessa åtgärder ske försiktigt för att undvika stupeffekter och förhindra en ökning av nya konkurser. Detta gäller också arbetsmarknaden och tillbakadragandet av respektive system för arbetsmarknadsstöd, som måste utformas med målet att hålla en ökning av antalet permitteringar under kontroll. Den senaste tidens uppgång av insatskostnaderna och förekomsten av flaskhalsar i försörjningskedjan ökar osäkerheten om inflationsutsikterna. Yttre geopolitiska faktorer och en potentiell ökning av migrationsströmmarna fortsätter att vara ytterligare en källa till osäkerhet. I bästa fall skulle genomförandet av en del av de köp som försenats jämfört med föregående år kunna ge ytterligare en skjuts åt den privata konsumtionen, vilket indikeras av ekonomins frekventa indikatorer.

DE OFFENTLIGA FINANSERNAS UTVECKLING

Myndigheterna fortsätter att i tid ge riktat och tillfälligt stöd till ekonomin, som har öppnats mer gradvis än vad som förutsågs i april. Enligt rådets yttrande om Greklands stabilitetsprogram för 2021 har de åtgärder som Grekland vidtog under 2020 och 2021 legat i linje med rådet rekommendation av den 20 juli 2020([5]). De åtgärder som antogs i augusti 2021 fortsätter att tillämpas och väntas gradvis avskaffas under den kommande perioden. Den finanspolitiska kostnaden för dessa åtgärder väntas nu nå 5,9 % av BNP, dvs. 0,2 % av BNP högre än väntat under 2021. Detta inbegriper en ny åtgärd som ska motivera unga vuxna att vaccinera sig. Regeringen planerar att fortsätta sitt stöd nästa år, men i mindre omfattning. Frånsett de åtgärder som redan tillkännagetts som de reducerade socialförsäkringsavgifterna och minskningen av den sociala solidaritetsskatten för den privata sektorn, som ingår i kommissionens vårprognos 2021, beslutade myndigheterna också att utvidga tillämpningen av lägre mervärdesskatt under 2022 för särskilda varor och tjänster i vissa utsatta sektorer. I juni 2021 rekommenderade rådet att Grekland under 2022 skulle använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera fortsatta investeringar för att stödja återhämtningen, men samtidigt bedriva en försiktig finanspolitik och upprätthålla nationellt finansierade investeringar([6]).

([5]) Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Greklands stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 33).

([6]) Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Greklands stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 33). Notera att den allmänna undantagsklausulen, som fortsätter att gälla under 2022, gör det möjligt att tillfälligt avvika från budgetkraven, under förutsättning att

Myndigheterna antog en rad hjälp- och stödåtgärder för att hantera de omfattande skogsbränderna i augusti. I slutet av augusti 2021 utgav myndigheterna en tilläggsbudget, som ökade de ordinarie budgetutgifterna med 0,1 % av BNP och offentliga budgetutgifter för investeringar med 0,2 % av BNP för att finansiera de åtgärder som bistår utsatta hushåll, verksamheter och regioner. Det stöd som införts beräknas öka de offentliga utgifterna med 0,3 % av BNP under 2021 och 0,1 % av BNP under 2022 och består av ett varierat antal åtgärder som bidrag och lån, undantag från återbetalning av återbetalningspliktiga förskott som tillhandahållits under pandemin, befrielse från fastighetsskatt (Enfia-skatten) under 2021–2023, tillfällig inställelse av skatter och skuldförbindelser och stöd till lokala myndigheter i de drabbade områdena för att hjälpa till med återuppbyggnaden av deras regioner.

Den 11 september 2021 tillkännagav myndigheterna ytterligare ett åtgärdspaket. Merparten av åtgärderna förlänger eller anpassar befintliga stödåtgärder. Mer specifikt kommer återbetalningsgraden för alla återbetalningsskyldiga förskott (offentligt stöd till företag som drabbats av pandemin, distribuerade i form av lån med en villkorad subventionsdel) att minska ytterligare från nuvarande 50–100 % till 25–50 %, beroende på varje företags förlust i förhållande till omsättningen. Systemet Synergasia för korttidsarbete kommer att förlängas till slutet av 2021 och det tillfälliga systemet med amorteringsbidrag som myndigheterna införde för coronadrabbade låntagare med lån i sin primära bostad (Gefyra) kommer att förlängas med ytterligare tre månader([7]). För att hantera den nyliga ökningen av elpriserna har ett nytt bidragssystem tillkännagivits, vilket ska ge en rabatt på 30 euro/MWh för de första 300 kWh som förbrukas per månad fram till slutet av året. Denna åtgärd är tillfällig och kommer att gynna alla hushåll och företag med lågspänningsförbrukning. Kostnaden för dessa åtgärder ska specificeras i detalj och kommer att ingå i kommissionens höstprognos 2021. Paketet innehåller också åtgärder som har en finanspolitisk inverkan under 2022 och kommer att bedömas mot bakgrund av 2022 års utkast till budgetplan([8]).

Ett nytt avbetalningssystem har antagits för skatt som förfallit till betalning och arbetsgivares socialförsäkringsavgifter som uppkom under pandemiperioden och fram till slutet av juni 2021. Detta nya system ändrar det redan antagna avbetalningssystem som rör återbetalning av oprioriterade skulder för perioden mellan mars och juni 2020. Enligt det tidigare systemet kunde företag och hushåll som direkt påverkades av nedstängningar och upphävda anställningsavtal välja att betala sina uppskjutna skyldigheter i 24 delbetalningar utan ränta eller i 48 månatliga delbetalningar med en årlig ränta på 2,5 %. Med tanke på att pandemin har varat längre än vad som väntades vid tidpunkten för utformningen av detta system och att ackumuleringen av ny skatt som förfallit till betalning och arbetsgivares

---

det inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt. Den aktiverades inledningsvis i mars 2020 för 2020 och förlängdes till 2021 i enlighet med den årliga strategin för hållbar tillväxt 2021. På grundval av kommissionens vårprognos 2021 ansåg kommissionen den 2 juni att villkoren för den fortsatta tillämpningen av den allmänna undantagsklausulen under 2022 och dess deaktivering under 2023 är uppfyllda. Efter deaktiveringen av den allmänna undantagsklausulen kommer landspecifika situationer att fortsätta att beaktas.

([7]) En förlängning av systemet görs under förutsättning att kommissionen godkänner ändringen av beslutet SA.58555.

([8]) Enligt kommissionens vårprognos 2021 väntas det primära underskott som bevakas inom ramen för förstärkt övervakning nå 7,3 % av BNP 2021 och 0,5 % av BNP 2022, vilket ligger nära myndigheternas prognos. Det grekiska parlamentet antog också den finanspolitiska strategin på medellång sikt i juli 2021, vilken överensstämmer med det stabilitetsprogram som lämnades in i april 2021.

socialförsäkringsavgifter har ökat, beslutade myndigheterna att medge en längre period för att återbetala dessa skyldigheter enligt det nya systemet. Till följd av denna ändring kan alla berättigade fysiska och juridiska personer återbetala sina skulder som förfallit till betalning genom högst 36 eller 72 delbetalningar. På samma sätt som i det tidigare systemet kommer de som väljer den kortare återbetalningsperioden inte att belastas med någon ränta. För att minska det genomsnittliga antalet betalda delbetalningar har de minsta månatliga betalningarna för skulder över 1 000 euro ökat till 50 euro.

En reform av systemet för tilläggspensioner antogs av parlamentet i september 2021 och det kommer att träda i kraft 2022, med begränsade finanspolitiska kostnader på medellång sikt, men med betydande finanspolitisk inverkan på lång sikt. Myndigheterna kommer att skapa en ny fullt finansierad offentlig pensionsfond som ska fungera som ett avgiftsbestämt system för tilläggspensioner. Nykomlingar på arbetsmarknaden([9]) kommer automatiskt att registreras i denna nya fond, medan anställda som redan finns i ett avgiftsbestämt system med fiktiv pensionsbehållning och är under 35 år kommer att kunna välja om de vill delta i den nya fonden eller vara kvar i det befintliga systemet. De finanspolitiska kostnaderna för reformen på kort sikt speglar avledningen av nyanställdas framtida bidrag mot ackumulering av kapital i den nya fonden och därmed till skapandet av ett inkomstgap som behöver täckas med offentliga medel. Dessa kostnader väntas bli hanterbara (0,1–0,2 % av BNP per år) under nästa årtionde och kan täckas av befintliga buffertar i socialbudgeten. Kostnaden för reformen väntas öka över tiden och på 2070-talet toppa med cirka 1 % av BNP per år. Kostnaden beror på den andel nuvarande anställda som är försäkrade i den befintliga tilläggspensionsfonden som beslutar att gå över till den nya fonden, medan påverkan på den offentliga bruttoskulden också kommer att bero på fondens investeringsstrategi och dess sektorsklassificering([10]).

De finanspolitiska riskerna är fortsatt betydande och avser främst pandemins utveckling och ännu ej fastställda domstolsavgöranden. Om pandemin fortsätter att utvecklas kan ytterligare finanspolitiska kostnader uppkomma genom den fortsatta förlängningen av åtgärder för att begränsa spridningen och relaterat finanspolitiskt stöd. Andra risker härrör från möjligheten att de garantier som utfärdats som en del av stödåtgärderna kommer att åberopas under kommande år. Ytterligare risker är ännu ej fastställda domstolsavgöranden om retroaktiva pensioner. Efter Högsta förvaltningsrättens avgörande i juli 2020 betalade den grekiska staten ut 1,4 miljarder euro i retroaktiva pensioner, men har inte velat erkänna några andra krav, såsom säsongsbonusar och tilläggspensioner. De ännu ej fastställda avgörandena i Högsta förvaltningsrätten om retroaktiv kompensation för nedskärningar i tilläggspensioner och säsongsbonusar skulle kunna leda till ytterligare betydande utbetalningar om domstolen dömer till pensionärernas fördel. De tvistemål som ännu inte har avgjorts mot det statliga fastighetsbolaget Etad fortsätter att utgöra finanspolitiska risker. Slutligen har inget avgörande fattats vad gäller klassificeringen av försäljningen och återleasingen av fastigheter som ägs av utsatta gäldenärer. Om den klassificeras som en enhet i den offentliga sektorn skulle det leda till betydande finanspolitiska kostnader under enhetens inrättande.

([9]) Nykomlingar som hyrs i sektorer som redan finns med i ett befintligt avgiftsbestämt system med fiktiv pensionsbehållning.

([10]) Om det klassificeras som en del av offentlig sektor skulle påverkan på offentlig skuld bli lägre eftersom fondens innehav av grekiska statsobligationer skulle konsolideras inom den offentliga sektorn.

STATLIG FINANSIERING

Regeringen fortsätter med sitt obligationsemissionsprogram som ger en fortsatt stor likviditetsbuffert. Avkastningsdifferensen till den tyska statsobligationen har minskat ytterligare och har sedan i slutet av maj 2021 legat på cirka 100 baspunkter för de tioåriga obligationerna. De gynnsamma finansieringsvillkoren fortsatte att få stöd också från Europeiska centralbankens ackommoderande penningpolitik, bland annat bankens stödköpsprogram föranlett av pandemin (Pandemic Emergency Purchase Programme). Sedan april 2021 har Grekland vänt sig till kapitalmarknaderna flera gånger. I maj anskaffades tre miljarder euro genom utgivning av en ny femårig statsobligation som används som riktmärke. Avkastningen uppgick till 0,17 %, med en kupongränta på 0 %. Dessa är de lägsta värdena någonsin för en grekisk obligation med denna löptid. I juni inleddes åter utgivningen av den tioåriga obligationen från januari 2021 och 2,5 miljarder euro anskaffades med en avkastning på 0,89 %. Utgivningen fortsatte i september med att utgivningen åter inleddes för de femåriga och de trettioåriga obligationerna. Statsskuldsmyndigheten anskaffade 1,5 miljarder euro (0,02 % avkastning) respektive 1 miljard euro (1,675 % avkastning) från dessa utgivningar. Den grekiska staten har redan överskridit sin ursprungliga utgivningsplan för 2021 genom att anskaffa 14 miljarder euro på den öppna marknaden. Dessutom utbetalades cirka 2,5 miljarder euro i lån till Grekland i maj genom EU-instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation. De offentliga kassareserverna uppgick till cirka 34 miljarder euro i början av juli 2021([11]). Vidare mottog Grekland i augusti 2021 fyra miljarder euro i förfinansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens.

SKULDHÅLLBARHETSANALYS

Uppdateringen av analysen visar att skuldhållbarhetsriskerna var i stort sett oförändrade jämfört med den tionde rapporten. I likhet med bedömningen i den tionde rapporten visar föreliggande uppdatering av analysen att de kortsiktiga riskerna för en hållbar skuldsättning förblir begränsade. Riskerna är större över ett längre tidsperspektiv vad gäller ”låg tillväxt” och ”högre riskpremiescenarion”. Skuldhållbarhetsanalysen fortsätter att bygga på kommissionens vårprognos och har uppdaterats med ny information om ränteterminer och de utgivningar som gjorts sedan den senaste rapporten. Referensscenariot har förbättrats marginellt jämfört med den tionde rapporten till följd av en ytterligare minskning i de grekiska ränteterminsnivåerna från mitten av augusti, medan de alternativa scenariona förblev i stort sett oförändrade, eftersom de riskfria ränteprognoserna bara ändrades marginellt. I referensscenariot minskar skulden till 57,6 % av BNP till år 2060, medan bruttofinansieringsbehovet förblir under 15 % av BNP på lång sikt. I det högre riskpremiescenariot minskar skulden till 97,6 % av BNP till år 2060, medan bruttofinansieringsbehovet ligger på cirka 20 % av BNP från slutet av 2050-talet. I scenariot med låg tillväxt stabiliseras inte skuldnivån och bruttofinansieringsbehovet ligger permanent över 20 % av BNP från slutet av 2040-talet.

([11]) Kassabufferten låg kvar på 15,7 miljarder euro. Kassabufferten byggdes också upp genom utbetalningar från programmet under Europeiska stabilitetsmekanismen och är inriktat på betalning av räntor och amorteringar på lån. Grekland
Efter godkännande från Europeiska stabilitetsmekanismens styrande organ får Grekland använda detta belopp också för andra ändamål.

Diagram 1.1: **Skuldhållbarhetsanalysens resultat**

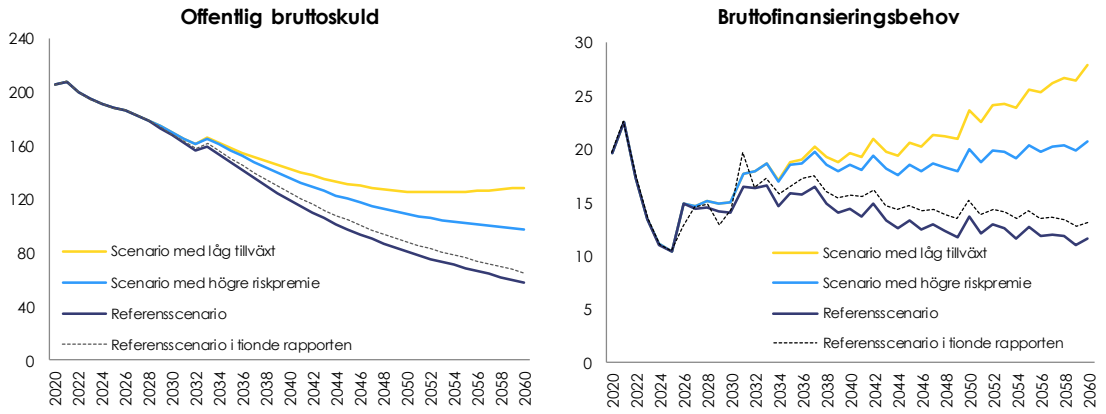

Källa: Kommissionens avdelningar

DEN FINANSIELLA SEKTORNS UTVECKLING

Behoven av avsättningar kopplade till värdepapperiseringstransaktionerna av nödlidande lån har dämpat bankernas lönsamhet. Detta har lett till att bankerna har fortsatt att uppvisa förluster under det första kvartalet 2021. Det positiva är att nettointäkterna ökade. I synnerhet hjälpte engångsintäkter kopplade till portföljen av statsobligationer, medan räntenettot har varit resilient som en följd av den lägre kostnaden för finansiering som beror på riklig likviditet som kommer från växande inlåning och omfattande finansiering från Eurosystemet. I fallet med två systemviktiga banker förstärktes resultaten också med en lägre riskkostnad, eftersom de börjar nyttja fördelarna med sin skuldsanering av nödlidande lån. Samtidigt ökade driftskostnaderna till följd av vissa icke återkommande omstruktureringskostnader. Med undantag för dessa minskade driftskostnaderna och speglade bankernas insatser för att minska antalet anställda och filialer. Räntemarginalerna netto väntas stå kvar under press från de låga räntenivåerna och den väntade saneringen av balansräkningarna. Lönsamhetsutsikterna för det andra halvåret 2021 kommer därför att påverkas av i) bankernas förmåga att ytterligare minska behoven av avsättningar, ii) ekonomisk verksamhet, som kommer att påverka efterfrågan på nya lån, och iii) bankernas förmåga att hitta alternativa inkomstkällor. Andra viktiga utmaningar på kort sikt är att fortsätta med kostnadsminskningar och dra nytta av den digitala omställningen.

De grekiska bankernas kapitalsituation i slutet av det första kvartalet 2021 var i stort sett tillräcklig trots de förluster som registrerats till följd av pandemin, saneringen av bankernas balansräkningar och den delvisa utfasningen av övergångs- och försiktighetsjusteringar. Bankernas genomsnittliga kärnprimärkapital och totala kapitalrelation låg, på konsoliderad nivå, på 13,6 % respektive 15,6 % av riskvägda tillgångar. Detta innebär en nedgång jämfört med föregående kvartal och slutet av 2019 (16,2 % respektive 17,3%), eftersom bankerna har tidigarelagt avsättningen med koppling till pandemins inverkan och kommande värdepapperiseringar. Utfasningen av tillfälliga tillsynsbestämmelser ([12]) och den årliga avskrivningen av främst garanterade uppskjutna

([12]) Dessa övergångsarrangemang avser infasningen av de nya redovisningsregler om nedskrivningar av finansiella tillgångar och genomförandet av nya regler för att få banker att snabbare skriva ned nödlidande

skattefordringar har också tillfälligt satt press på bankernas samlade kapitalkrav under det första kvartalet 2021. Två systemviktiga bankers nyliga ökningar av aktiekapital under det andra kvartalet 2021([13]) gör, tillsammans med andra kapitalstärkande åtgärder, det möjligt för de grekiska systemviktiga bankerna att gå vidare med sina ambitiösa strategier för att minska de nödlidande lånen. Samtidigt kan kapitalsituationen i vissa mindre viktiga institut kräva noggrann övervakning på kort sikt, eftersom de också hanterar sina höga nivåer av nödlidande lån. När det gäller minimikrav för kapitalbas och kvalificerade skulder har de fyra systemviktiga bankerna justerat sin utgivning till att uppfylla det bindande delmål som fastställdes för den 1 januari 2022, vilket framgår av deras lyckade utgivningar under det första halvåret 2021([14]).

Kopplingen mellan kreditinstitut och deras statsobligationer stärktes under föregående år och kommer att behöva noggrann övervakning framöver. Den redan höga andelen uppskjutna skattekrediter i bankernas kapital är en växande trend som uppgår till 65 % av kärnprimärkapitalet under det första kvartalet 2021, eftersom bankernas kapitalsituation sätts under press av kostnaderna för avslutade och kommande värdepapperiseringar av lån och de låga lönsamhetsnivåerna. Vidare har grekiska systemviktiga banker gradvis ökat sin exponering genom innehav av inhemska statsobligationer från 6,4 % av sina totala tillgångar i slutet av 2018 till 10,1 % i slutet av 2020([15]), även om risken för närvarande är begränsad till följd av andelen innehav av statsobligationer som klassificeras till upplupet anskaffningsvärde([16]) och en låg volatilitet på räntan på statsobligationer mot bakgrund av Europeiska centralbankens ackommoderande penningpolitik. Vidare har grekiska bankers exponering i statspapper ökat ytterligare genom statliga garantier som lämnats i samband med Herculesprogrammet och statliga stödåtgärder under covid-19, samtidigt som staten också upprätthåller aktieposter i sektorn till följd av dess deltagande i tidigare bankrekapitaliseringar.

Den marginella försämringen av andelen nödlidande lån under det första kvartalet 2021 väntas vända under kommande kvartal mot bakgrund av ytterligare värdepapperiseringar av nödlidande lån inom ramen för Herculesprogrammet. Efter kontinuerliga förbättringar under 2020 började andelen nödlidande lån stiga i mars 2021, till 30,3 % på individuell nivå, och förblir den högsta i euroområdet. Orsaken till denna uppgång är en ökning av nya fallissemang under årets första kvartal, särskilt i företagens och konsumenternas låneportföljer, där tre av de fyra systemviktiga bankerna registrerar ett nettoinflöde av nödlidande lån under kvartalet. Minskningen av stocken av nödlidande lån väntas börja igen från årets andra kvartal, eftersom tre fler transaktioner formellt ingicks i slutet av juni 2021 inom ramen för Herculesprogrammet, vilket ledde till en samlad portfölj värdepapperiserade nödlidande lån på cirka 17 miljarder euro. De fyra systemviktiga grekiska bankerna planerar att avyttra ytterligare 24 miljarder euro i nödlidande lån senast i slutet av 2021 genom att använda den nyliga förlängningen av systemet. Målet är att nå en ensiffrig

exponeringar i enlighet med förordning (EU) 2019/630 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 och relevant tillsynsriktlinje.

([13]) Genom den första anskaffades 1,38 miljarder euro i april 2021 och genom den andra anskaffades 800 miljoner euro i juni 2021. Dessa var de första ökningarna av aktiekapital i grekiska banker sedan 2015.

([14]) Grekiska banker gav under första halvåret 2021 ut 500 miljoner euro i en Tier-II note i mars 2021, en preferred senior unsecured note i maj 2021 och 600 miljoner euro i en Additional Tier I note i juni 2021.

([15]) Källa: Bank of Greece, Financial Stability Review June 2021

([16]) Genom att klassificera innehav av statsobligationer som att de hålls till förfall (dvs. till upplupet anskaffningsvärde), isolerade bankerna sin kapitalbas från potentiella ökningar av volatiliteten på statsobligationernas ränta.

andel nödlidande lån senast 2022. Dessa ambitiösa minskningsplaners framgångar beror på ett antal faktorer, exempelvis hur omfattande inflödena av nya nödlidande lån är, framtida ekonomisk tillväxt och allmänna marknadsförhållanden. I en strävan efter att anpassa Herculesprogrammet till en värld efter coronapandemin och spegla hälsokrisens negativa inverkan på låneåtervinning([17]) antog myndigheterna i juli 2021 ytterligare ändringar av relevant genomförandelagstiftning.

Efter det att moratorierna löper ut visar en inledande bedömning en måttlig negativ inverkan på tillgångskvaliteten, i linje med bankernas förväntningar, men risker för bakslag kvarstår. De flesta moratorier löpte ut i slutet av 2020, med vissa begränsade undantag, i synnerhet med koppling till hotell- och restaurangbranschen. De första resultaten tyder på att antalet potentiella betalningsinställelser eventuellt inte kommer att överskrida den ursprungliga uppskattning som ingår i bankernas affärsplaner för 2021. För närvarande har ungefär hälften av de låntagare som går ur moratorier återgått till normala betalningsmönster medan en smidig övergång för resterande låntagare till ett normalt betalningsmönster får stöd av a) en serie mer omfattande produkter som bankerna erbjöd lönsamma kunder som stod inför tillfälliga svårigheter och b) de två tillfälliga delbetalningssystem som infördes av myndigheterna för coronavirusdrabbade låntagare med lån i sin primära bostad (Gefyra- och Gefyra II-systemen). Tidsfristen för ansökningar till det senaste av dessa två system, som inriktar sig på företagslån till små och medelstora företag och yrkespersoner, var slutet av maj med sammanlagt 40 314 inlämnade ansökningar, varav 18 077 berättigade ansökningar hade godkänts i slutet av juli, motsvarande lån på 6,5 miljarder euro, främst icke nödlidande lån. Myndigheterna har också tillkännagett en begränsad tre månaders förlängning av det första systemet, relaterat till lån som är säkrade genom en primär bostad, för att möjliggöra en mer gradvis utfasning av gäldenärer som drabbats av covid-19. Nedåtrisker vad avser bankernas avsättningsnivåer finns kvar, eftersom pandemins fulla påverkan på inflödena av nya nödlidande lån kan bli uppenbar först under 2022. Det beror på att merparten av de mer omfattande produkterna och de två Gefyra-systemen löper ut i slutet av innevarande år, tillika med det väntade hävandet av olika statliga stödprogram. Därför finns ett behov av lämplig och homogen klassificering och avsättningar för lån med mer omfattande lösningar samt förbättrad intern kapacitet hos bankerna när det gäller hållbara långsiktiga låneomstruktureringar för att proaktivt hantera dessa risker och säkerställa att de ambitiösa minskningsmålen för nödlidande lån uppfylls.

Kreditstödsprogrammen har fortsatt att främja kreditflödet till ekonomin. Under perioden från januari till juni 2021 stöddes 28 % av nya lån med fast löptid till icke-finansiella bolag av instrument från Hellenic Development Bank och 48 % i fallet med små och medelstora bolag. Garantifonden för företag med anledning av covid-19 har bidragit med 5,7 miljarder euro i lån sedan pandemin inleddes fram till slutet av juni. Fonden kommer att finnas tillgänglig till slutet av 2021 och väntas kanalisera 0,8 miljarder euro i ytterligare lån. Lån på 2,1 miljarder euro har utbetalats fram till slutet av juni inom ramen för Tepix II. Kredit till icke-finansiella bolag fortsatte att växa men i långsammare takt. I juli 2021 sjönk den årliga tillväxten av nettokredit till icke-finansiella bolag till 4,1 % från 6,7 % i april och 10,0 % i december 2020, med en avmattning i fallet med stora företag som helt uppväger ett påskyndande för små och medelstora företag, eftersom två stora låneåterbetalningar från företag i april påverkade den generella trenden. Kreditkostnaderna för icke-finansiella företag

([17]) Uppskovet med verkställighetsåtgärder under pandemin har påverkat kreditförvaltares möjlighet att återvinna krediter och har skapat behov av viss flexibilitet, under förutsättning att regelverket föreskriver åtgärder om återvinningarna underskrider prognoserna i affärsplanen.

låg på historiskt låga nivåer under första halvåret 2021, i motsats till kreditkostnaderna för personbolag, vilka är väsentligt högre. Dessutom har gynnsamma marknadsvillkor gjort det möjligt för de största grekiska icke-finansiella företagen att hitta en utväg till finansmarknaderna för att få ytterligare medel genom utgivning av företagsobligationer. Vad gäller hushållen var den årliga tillväxten för krediter fortsatt negativ och i stort sett oförändrad på -2,5 % i juli 2021, jämfört med slutet av 2020 och med stadigt ökande kostnader.

Greklands finansiella stabilitetsfond har deltagit i två systemviktiga bankers ökning av aktiekapitalet. Fonden har under det andra kvartalet 2021 deltagit i kapitalanskaffningar i två kreditinstitut för att undvika en allt för stor utspädning av sitt innehav i dem. Samtidigt har fonden fortsatt att stödja bankerna i deras långsiktiga strategiska planer för att hantera utmaningar som innovation och hållbarhet. Den statistiska behandlingen av kapitaltillskottens finanspolitiska inverkan kommer att bedömas av de statistiska myndigheterna under kommande period. Det kan konstateras att utnämningen till tjänsten som fondens vice verkställande direktör har försenats. Det är väsentligt att fortsätta att bevara fondens oberoende och respektera urvalsprocessen såsom den anges i lag.